

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.124.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8495 Pana Posła Tadeusza Tomaszewskiego „w sprawie ustalania wysokości emerytury powszechnej przyznawanej osobom z rocznika 1953 i nie tylko, które pobierały dotychczas tzw. wcześniejszą emeryturę”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W związku z orzeczeniem wydanym przez Trybunał Konstytucyjny 6 marca 2019 r. w sprawie o sygnaturze P20/16, uznającym art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w roku 1953, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury wcześniejszej, za niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, opracowano ustawę z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222). Ustawa ta umożliwiła ustalenie emerytury powszechnej ubezpieczonym urodzonym w roku 1953, zarówno mężczyznom, jak i kobietom, bez stosowania mechanizmu pomniejszania podstawy jej obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, ujętego we wspomnianym art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Na podstawie przepisów wymienionej ustawy do obliczenia emerytury powszechnej organ rentowy przyjmował parametry (sumę zwaloryzowanych składek, kapitał początkowy, dalsze średnie trwanie życia) z dnia złożenia wniosku o jej przyznanie. Rozwiązanie takie jest zgodne z zasadą wnioskowości wyrażoną w art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej oraz orzecznictwem Sądu Najwyższego. SN w uchwale z dnia 28 listopada 2019 r., sygn. akt III UZP 5/19, stwierdził, że: „(...) ochronie konstytucyjnej podlega nabyte, niezrealizowane prawo do emerytury (obejmujące warunki nabycia tego prawa: wiek, staż, itp.) od momentu jego nabycia z mocy prawa, natomiast prawo do emerytury w określonej wysokości powstaje dopiero w momencie ustalenia tej wysokości w związku ze złożeniem przez osobę uprawnioną stosownego wniosku (prawo nabyte realizowane)”.

W związku z tym, w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są aktualnie prowadzone prace zmierzające do wprowadzenia zmian w ustawie emerytalnej, które dotyczyłyby osób urodzonych w roku 1953.

Odnosząc się natomiast do ubezpieczonych urodzonych w innych latach niż rok 1953 należy zauważyć, że grupa ta, podobnie zresztą jak osoby urodzone w roku 1953, została zaskoczona wejściem w życie przepisu art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, a w chwili ustalania prawa do emerytury wcześniejszej nie mogła przewidzieć skutków korzystania z niego dla wysokości emerytury, do której uprawnienia nabywa się wraz z osiągnięciem wieku powszechnego. Taki stan rzeczy może wpływać na osłabienie zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa i jako taki jest niepożądany. Z drugiej strony, wprowadzenie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej było prawnie zasadne. Przepis ten został

bowiem uchwalony ze względu na dostrzeżony w orzecznictwie Sądu Najwyższego – w odniesieniu do osób przechodzących na emeryturę wcześniejszą, a następnie ustalających sobie prawo do emerytury w wieku powszechnym – mechanizm tzw. sztucznej kapitalizacji wartości emerytury powszechnej. Za jego sprawą, osoby pobierające emeryturę wcześniejszą – mimo nieodprowadzania składek – stawały się beneficjentami opóźnienia daty przejścia na emeryturę w nowym systemie, tzn. im dłużej pobierały emeryturę wcześniejszą, tym wyższa była w ich wypadku wysokość emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Wysokość emerytury z nowego systemu zwiększała się z uwagi na parametr zewidencjonowanych i waloryzowanych składek, niepomniejszonych o wypłacone emerytury wcześniejsze, oraz zmniejszanie się parametru statystycznego okresu dalszego trwania życia.

Mając na względzie sytuację prawną, w jakiej znalazła się grupa wspomnianych wyżej ubezpieczonych, podjęto prace mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu na drodze legislacyjnej. 3 marca br. do Wykazu prac programowych i legislacyjnych Rady Ministrów wpisane zostały założenia projektu ustawy o ustalaniu wysokości emerytur z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla osób, które do dnia 6 czerwca 2012 r. przeszły na emerytury na zasadach obowiązujących osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 (numer w wykazie: UD204). Przepisy przygotowywanej ustawy umożliwią osobom z roczników innych niż 1953 (1954-1959 w przypadku kobiet, a 1949-1952 i 1954 w przypadku mężczyzn), które pobierają lub pobierały emeryturę wcześniejszą na podstawie wniosku złożonego przed 6 czerwca 2012 r., ustalenie prawa do emerytury powszechnej bez stosowania mechanizmu pomniejszania podstawy jej obliczenia o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych, ujętego w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Ostateczny kształt przepisów ustawy zostanie ustalony na kolejnych etapach prac legislacyjnych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/